

INFORMATION OM STUDIEN LIITU2020

Bästa vårdnadshavare

Skolan där ert barn – eller eleven ni har vårdnaden om – studerar, deltar i studien Barn och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland 2020 (LIITU). Studien finansieras via undervisnings- och kulturministeriet. I studien insamlas data om finländska barn och ungdomars fysiska aktivitet, motions- och idrottsvanor, om sömn och tid som spenderas stillavarande samt om attityder, värderingar och upplevelser inom idrott och motion. LIITU-studien har tidigare genomförts åren 2014, 2016 och 2018 i grundskolor bland barn i åldern 7 – 15 år. År 2020 genomförs LIITU-studien för första gången på andra stadiet, i gymnasier och yrkesläroanstalter. Således får man värdefull kunskap på nationell nivå om barn och ungdomars idrotts- och motionsvanor samt förändringar i dessa.

I LIITU-studien ingår en webbaserad enkätundersökning om motions- och idrottsvanor som fylls i på lektionstid, samt mätningar av fysisk aktivitet, stillavarande och sömn med rörelsemätare.

Centrum för forskning om hälsofrämjande vid Jyväskylä universitet under ledning av biträdande professor Sami Kokko ansvarar för enkätundersökningen som görs i samarbete med bl.a. Folkhälsans forskningscentrum. I början av frågeformuläret finns en beskrivning av syftet med studien och hur det insamlade materialet används (dataskyddsmeddelande). Dessutom ber vi om elevens samtycke att delta i studien. För att kunna verifiera samtycket ber vi eleven fylla i sin personbeteckning, som skyddas så som lagen kräver och så att identiteten skyddas i alla skeden av studien. Enkäten besvaras antingen i skolan eller, vid eventuell distansundervisning, hemma.

UKK-institutet under ledning av Tommi Vasankari ansvarar för mätningen med rörelsemätare. Rörelsemätaren används under en vecka (7 dygn). Under dygnets vakna timmar placeras rörelsemätaren i ett bälte på höften och vid läggdags flyttas mätaren till ett för den avsett armband runt handleden. Mätaren är inte vattentålig, så den används inte i bastun, duschen och/eller under simning. Mätaren, som är i storleken av en chokladbit, registrerar olika slags fysisk aktivitet och dess intensitet, olika slag av stillavarande och dess varaktighet samt mängden sömn. Mätaren stör inte den fysiska aktiviteten eller sömnen och medför inga olägenheter för hälsan. Vid hanteringen av rörelsemätarna iakttar UKK-institutet de hygienföreskrifter som gäller p.g.a. coronavirusepidemin. I samband med att mätarna delas ut på skolan ges information och skriftliga instruktioner om hur mätaren används. Coronavirusläget och -anvisningarna vid den ifrågasvarande tidpunkten beaktas. Mätningen startar i samband med informationstillfället och avslutas i och med att mätaren efter en vecka återlämnas till skolan. Deltagarna kommer senare att få ett personligt sammandrag över den fysiska aktiviteten, stillavarande tiden och sömnen under mätningssveckan. Sammandraget levereras till skolan i ett förslutet kuvert. För att delta i mätningarna med rörelsemätare krävs att eleven ger sitt samtycke. Ert barn – eller eleven ni har vårdnaden om – har fått samtyckesblanketten i samband med inbjudan att delta i undersökningen. I samtyckesblanketten frågar vi bl.a. om kontaktuppgifter och personbeteckning. Kontaktuppgifterna används som försäkran för att få rörelsemätarna tillbaka. Personbeteckningen förvaras konfidentiellt på UKK-institutet i enlighet med god vetenskaplig praxis och förordningar.

Resultaten från mätningarna används i LIITU2020-studien och senare är det möjligt att sammanföra dem bl.a. med register för sjukdomar och deras vård, värnpliktsregistret samt Koski studie-

och examensregistret. Deltagaren får närmare information om användningen av registeruppgifter då uppföljningsstudien – där de nu insamlade uppgifterna sammanförs med uppgifter ur de olika registren – påbörjas. Syftet med sammanförandet är bl.a. att undersöka samband mellan fysisk aktivitet, stillavarande och sömn i ungdomen och senare hälsotillstånd.

På basen av det insamlade LIITU-materialet publiceras en grundrapport. Rapporten har ett märkbart nationellt värde. Resultaten presenteras på gruppnivå och rapporteras så att enskilda deltagare i studien inte kan identifieras.

Deltagarens rättigheter

Skolan där ert barn, eller eleven ni har vårdnaden om, studerar och/eller hemkommunen har beviljat lov att genomföra studien i skolan. Etiska nämnden vid Jyväskylä universitet har beviljat forskningsetiskt tillstånd för studien. Deltagandet i studien är helt frivilligt och eleven kan när som helst avbryta sitt deltagande utan att ange orsak. Att delta i eller avbryta deltagandet i studien förorsakar inte eleven någon skada, men eller negativa påföljder och inte heller utgifter. För deltagandet i studien betalas ingen ersättning.

Materialet från frågeformulären arkiveras på Jyväskylä universitet och materialet från rörelsemätarna arkiveras konfidentiellt bakom användarnamn och lösenord på UKK-institutet. Vid analyser av materialet används inte personbeteckningar utan skilda forskningskoder.

Vi svarar gärna på era frågor om ni vill ha mera information om studien. LIITU-studien har även en egen hemsida där all väsentlig information om studien finns samlad (i huvudsak på finska): <http://www.ukkinstituutti.fi/LIITU>

Med vänlig hälsning,

Sami Kokko, Biträdande professor, Idrottsvetenskapliga fakulteten, Jyväskylä universitet

Tommi Vasankari, UKK-institutets direktör, MD, professor, UKK-institutet

Nina Simonsen, Seniorforskare, FD, Folkhälsans, forskningscentrum

Eva Roos, Gruppledare, Docent, Folkhälsans forskningscentrum

Tiina Inkovaara, Forskningssekreterare, 050 5946 170, tiina.inkovaara@ukkinstituutti.fi

Nina Simonsen, Seniorforskare, nina.simonsen@folkhalsan.fi